

Asplan Viak AS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Trond Eirik Silsand, 35 58 61 73

Att.Erik Seland Gomsrud

Tillatelse til masseutskifting - Skien - Bødalen naturminne

Statsforvalteren gir WS Computing AS v/Jan Krømcke tillatelse til masseutskifting i eksisterende veilegeme innenfor Bødalen naturminne. Det er knyttet vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn

Vi viser til søknad sendt på epost fra AsplanViak 19.04.2024, befaringsrapport 15.04.2024 og epost- og telefonkommunikasjon om saken.

Bødalen naturminne omfatter fossilførende bergarter som ligger eksponert langs vestkanten av Hynivegen. Mot vegen består kanten av berget dels av fjellskjæring, antakelig fra utvidelse av vegen på 1960-tallet, og dels av naturlig skrånende, isskurt berg.

Grensen for naturminnet slik den framgår av Naturbase går noen steder opptil ca 2 meter ut i eksisterende veilegeme på Hynivegen, slik at deler av veilegemet inngår i naturminnet. På andre steder går grensen opptil ca 2-3 meter innenfor kanten av berget, slik at mindre deler av den verneverdige forekomsten ikke inngår i naturminnet. Dette er ikke helt i tråd med det vedtatte vernekartet for naturminnet, som viser at østgrense for naturminnet i sin helhet følger veikant for eksisterende vei. Vernekartet fra 1988 benytter ØK (økonomisk kartverk) som bakgrunnskart.

Det foregår nå et større arbeid med å ruste opp Hynivegen i tråd med godkjent reguleringsplan. AsplanViak søker på vegne av WS Computing AS v/Jan Krømcke om tillatelse til masseutskifting av eksisterende veilegeme på Hynivegen, på de arealene der veilegemet ligger innenfor grensene for Bødalen naturminne. Arbeidene innenfor naturminnet vil berøre veilegemet inn til / vest til bunn av eksisterende grøft. De vernede fossilførende bergartene vil ikke bli berørt.

Sammen med søknaden er det blant annet vedlagt kart der bunn av eksisterende veigrøft langs Hynivegen er målt inn og vist på kartet sammen med eksisterende vernegrense. Av det totale vernearealet på 14,6 dekar er 548 kvadratmeter veilegeme, som er det arealet søknaden gjelder.

Samtidig er 220 kvm av de verneverdige fossilførende bergartene utenfor grensen. Netto differanse er ca 320 kvm.

Av søknaden framgår det at i forbindelse med utførelsen av de planlagte arbeidene nær naturminnet vil det bli plassert ut markeringer av hhv søndre og nordre grense for naturminnet i form av stolper eller sperrebånd (avhengig av hva som kan monteres uten fysiske inngrep i den vernede forekomsten), slik at naturminnets beliggenhet vil være godt synlig fra veien. Alt personell som skal delta i arbeidene nær naturminnet vil få informasjon om at det ikke må gjøres arbeider som kan berøre bergartene i naturminnet. Videre vil det maskinene som benyttes være utstyrt med systemer som viser beliggenhet av naturminnet. Disse tiltakene vil bidra til å redusere risikoen for utilsiktede fysiske inngrep på de fossilførende bergartene i naturminnet.

Det formelle grunnlaget – verneforskrift og naturmangfoldlov

Bødalen naturminne ble opprettet ved kongelig resolusjon i 1988. Formålet med fredningen er «å verne en viktig lokalitet for forståelse av Oslofeltets fossilførende bergarter» (verneforskriftens §3).

Blant vernebestemmelsene framgår det at «*Alle inngrep i grunnen er forbudt, herunder alle former for flytting eller påfylling av masse, stein og steinblokker, anlegg av veg, oppføring av bygninger eller andre faste eller midlertidige innretninger, fremføring av jordkabler og kloakkledninger o.l. Opplistingen er ikke uttømmende*» (§4.1). Det framgår videre av forskriften at de nevnte bestemmelse ikke er til hinder for «*Nødvendig vedlikehold av eksisterende veg*» (§5.2). Slik vi oppfatter det er de planlagte arbeidene på Hynivegen ikke «vedlikehold», men en større oppgradering – som altså ikke er omfattet av denne unntaksbestemmelsen. Masseutskiftingen av eksisterende veilegeme innenfor grensen for naturminnet er derfor i strid med vernebestemmelsene.

Unntak fra vernebestemmelser kan kun gis med hjemmel i naturmangfoldloven §48 (dispensasjon fra vernevedtak). For at slik dispensasjon skal kunne gis, må to vilkår samtidig være oppfylt: tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål, og tiltaket må ikke kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

Alle offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfold (inkludert geologisk mangfold) skal vurderes etter prinsippene om bærekraftig bruk i naturmangfoldloven §§8-12. Vurderingene skal framgå av beslutningen.

Vurderinger

De planlagte arbeidene vil kun berøre eksisterende veilegeme, der det skal utføres masseutskifting slik at eksisterende fyllmasser og veidekke skiftes ut med nye masser. Tiltakene vil dermed ikke berøre de fossilførende bergartene som utgjør verneformålet og verneverdiene i naturminnet, og heller ikke annet naturmangfold. Tiltakene vil derfor ikke stride mot vernevedtakets formål, og vil heller ikke kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Dette er under forutsetning av at det ikke skjer uforutsette hendelser i forbindelse med arbeidene. Det bør settes vilkår om avbøtende tiltak i form av markeringer, informasjon til utførende personell, og bruk av digitale hjelpemidler i maskinene, for å redusere risikoen for utilsiktede hendelser i strid med vernebestemmelsene.

Statsforvalterens vedtak

WS Computing AS får med hjemmel i naturmangfoldloven §48 tillatelse til masseutskifting i eksisterende veilegeme fram til bunn av eksisterende veigrøft innenfor Bødalen naturminne på et samlet areal på anslagsvis 548 kvadratmeter. Berggrunn i naturminnet skal ikke berøres. Tillatelsen gjelder fram til 31.12.2024. Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- Før oppstart av arbeidene i naturminnet skal tiltakshaver markere vernegrensene mot nordøst og sørøst med godt synlig markering mot veigrøft, slik som oransje sperregjerder eller annen type tydelig markering. Det skal brukes en type markering som ikke innebærer fysiske inngrep i eller på berggrunnen i naturminnet. Markeringene skal stå på stedet i hele perioden arbeidene pågår. Eventuelle markeringer innenfor naturminnet skal fjernes innen 31.12.2024.
- Alt personell som skal utføre arbeid med maskiner i og nær naturminnet skal før oppstart få informasjon om at innenfor naturminnet er det kun eksisterende veilegeme (fyllmasser i veilegeme) som tillates berørt, og at eksisterende berggrunn innenfor naturminnet ikke skal berøres på noen måte.
- Maskiner som benyttes til arbeid i og nær naturminnet skal være utstyrt med systemer som til enhver tid viser beliggenheten av naturminnet under hele gjennomføringen av tiltakene i og nær naturminnet.

Tillatelsen gjelder kun unntak fra vernebestemmelsene for naturminnet. Eventuelle andre nødvendige tillatelser må innhentes separat.

Du kan klage på vedtaket

Frist for å klage på Statsforvalterens vedtak er tre uker fra du har mottatt dette brevet. I en eventuell klage bør du beskrive hvilket vedtak du klager på, og hvordan du ønsker at vedtaket skal endres. Du kan sende klagen til Statsforvalteren.

Med hilsen

Arne Christian Geving (e.f.)
fagsjef

Trond Eirik Silsand
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens naturoppsyn

Postboks 5672 Torgard

7485

TRONDHEIM